

V Bruseli 20. októbra 2023
(OR. en)

14518/23

ENER 564

SPRIEVODNÁ POZNÁMKA

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	20. októbra 2023
Komu:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generálna tajomníčka Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	COM(2023) 634 final
Predmet:	OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE, EURÓPSKEMU HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV o revízii Európskeho strategického plánu pre energetické technológie (plánu SET)

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2023) 634 final.

Príloha: COM(2023) 634 final

V Bruseli 20. 10. 2023
COM(2023) 634 final

**OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE, EURÓPSKEMU
HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV**

o revízií Európskeho strategického plánu pre energetické technológie (plánu SET)

1. POLITICKÝ KONTEXT: PLÁN SET URÝCHEUJE PRECHOD NA ČISTÚ ENERGIU

Európsky strategický plán pre energetické technológie (ďalej len „plán SET“)¹ podporuje rozvoj čistých, účinných a nákladovo konkurencieschopných energetických technológií, a to koordináciou a spoluprácou v oblasti výskumu a inovácií v oblasti čistej energie, pričom spája európsky priemysel, akademickú obec a vlády krajín zapojených do plánu SET². Plán SET zohral ústrednú úlohu pri realizácii rozmeru výskumu, inovácií a konkurencieschopnosti energetickej únie³. Má štrukturálny účinok na spoločné akcie v oblasti výskumu a inovácií a pomáha im rýchlejšie a účinnejšie plniť spoločné ciele v oblasti výskumu energie.

Strategické ciele prechodu na čistú energiu vrátane dekarbonizácie energeticky náročných priemyselných odvetví a zníženia znečistenia sú stanovené v Európskej zelenej dohode⁴ a pláne REPowerEU⁵. Priemyselným plánom Zelenej dohody⁶ sa udáva ďalšie smerovanie tým, že vyzýva na autonómnejší a odolnejší priemysel EÚ, ktorého základnými prvkami sú akt o emisne neutrálnom priemysle⁷ a akt o kritických surovinách⁸.

- V akte o kritických surovinách sa stanovuje cieľ zabezpečiť bezpečné dodávky kritických surovín prostredníctvom rozvoja hodnotového reťazca EÚ a zároveň zlepšiť obehovosť a udržateľnosť výroby kritických surovín.
- Cieľom aktu o emisne neutrálnom priemysle je zvýšiť výrobnú kapacitu EÚ v oblasti strategických „emisne neutrálnych technológií“ tak, aby do roku 2030 dosiahla aspoň 40 % ročnej potreby EÚ v prípade príslušných technológií, alebo sa k tejto hodnote priblížila, a stanovuje sa v ňom cieľ 50 miliónov ton ročnej kapacity na ukladanie CO₂, ktorý sa má dosiahnuť do roku 2030.

Okrem toho sa v revidovanej smernici o energii z obnoviteľných zdrojov⁹ od členských štátov žiada, aby stanovili orientačný cieľ pre inovatívne technológie v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov vo výške aspoň 5 % novej inštalovanej kapacity energie z obnoviteľných zdrojov do roku 2030. Oznámenie o novom európskom výskumnom a inovačnom priestore¹⁰ a politický program európskeho výskumného priestoru¹¹ vyzývajú na lepšie zosúladenie investícií do výskumu a inovácií a reforiem na vnútroštátnej úrovni a na úrovni EÚ s cieľom urýchliť zelenú a digitálnu transformáciu.

V tomto novom politickom kontexte sa zdôrazňuje potreba zvýšiť odolnosť, autonómiu a konkurencieschopnosť európskeho energetického systému a jeho dodávateľských reťazcov s využitím obehových riešení a riešení zameraných na človeka v rámci možností našej planéty.

¹ KOM(2007) 723 v konečnom znení z 22. 11. 2007, Európsky strategický plán energetických technológií (plán SET) – „Smerom k nízkouhlíkovej budúcnosti“.

² V súčasnosti všetky členské štáty EÚ plus IS, NO a TR.

³ COM(2015) 080 final, Rámcová stratégia odolnej energetickej únie s výhľadovou politikou v oblasti zmeny klímy.

⁴ COM(2019) 640 final z 11.12.2019.

⁵ COM(2022) 230 final z 18.5.2022.

⁶ COM(2023) 62 final z 1.2.2023.

⁷ COM(2023) 161 final zo 16.3.2023.

⁸ COM(2023) 160 final zo 16.3.2023.

⁹ [Prijaté texty – Smernica o energii z obnoviteľných zdrojov ***I – streda 14. septembra 2022 \(europa.eu\).](#)

¹⁰ COM(2020) 628 final z 30.9.2020.

¹¹ [Politický program európskeho výskumného priestoru \(europa.eu\).](#)

2. PRIORITY PLÁNU SET, DOSIAHNUTÉ VÝSLEDKY A NOVÉ SMERY

Prostredníctvom 14 implementačných pracovných skupín¹² a súvisiacich európskych platforiem pre technológie a inovácie sa činnosti v rámci plánu SET zamerali na šesť priorít v rámci rozmeru výskumu, inovácií a konkurencieschopnosti energetickej únie. V tejto časti sa hodnotia dosiahnuté výsledky plánu SET a určuje sa nové smerovanie.

Priorita 1: Dosahovanie svetového prvenstva na poli obnoviteľných zdrojov energie

V rámci tejto priority sa v pláne SET určili dve opatrenia: integrácia technológií na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov do energetických systémov (opatrenie 1) a zníženie nákladov na tieto technológie (opatrenie 2). Táto priorita sa realizovala prostredníctvom piatich implementačných pracovných skupín pre konkrétne technológie na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov.

Práca v rámci plánu SET v oblasti **veternej energie na mori**¹³ poskytla platformu na stanovenie programu výskumu a inovácií a pomohla spojiť komunitu plánu SET s programom spolupráce IEA v oblasti veternej energie. V oblasti **slnecnej fotovoltaiky (FV)**¹⁴ pomohol plán SET zosúladiť úsilie zúčastnených krajín v oblasti výskumu a inovácií, čím prispel k významnému technologickému pokroku smerom k doteraz najúčinnjšiemu solárnemu článku na svete. Plán SET výrazne ovplyvnil výskum a inovácie v oblasti **hlbinnej geotermálnej**¹⁵ energie, napríklad v oblasti znižovania nákladov prostredníctvom pokročilých techník vrtania a dokončovania vrtov. Pracovný okruh plánu SET v oblasti **energie z oceánov**¹⁶ bol inšpiráciou pre stratégiu EÚ v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov na mori¹⁷ a pomohol sformulovať usmernenie na vytvorenie poisťného a záručného fondu na zavádzanie rozsiahlych demonštračných projektov. Okrem toho plán SET poskytol inšpiráciu pre väčšinu tém **koncentrovanej solárnej tepelnej energie**¹⁸ v programoch EÚ pre výskum a inovácie Horizont 2020¹⁹ a Horizont Európa²⁰. Vďaka tomu sa technológia posunula vpred nielen v oblasti výroby elektrickej energie, ale aj v oblasti inovatívnych aplikácií, ako je solárne teplo pre priemyselné procesy a výroba vodíka z obnoviteľných zdrojov.

Príkladom úspešnej medzisektorovej spolupráce EÚ prostredníctvom plánu SET je vytvorenie Európskeho partnerstva pre prechod na čistú energiu²¹ v rámci programu Horizont Európa. Vďaka tomuto partnerstvu sa na podporu spoločne dohodnutých priorít v oblasti výskumu a inovácií sústredilo 500 miliónov EUR z vnútroštátnych finančných prostriedkov, čo je

¹² https://setis.ec.europa.eu/implementing-actions_en.

¹³ [IWG Wind Energy – IP.pdf \(europa.eu\)](#) (Pracovná skupina pre vykonávanie – plán vykonávania).

¹⁴ [SET Plan TWP PV Implementation Plan \(europa.eu\)](#) (Plán vykonávania dočasnej pracovnej skupiny pre fotovoltaiku v rámci plánu SET).

¹⁵ [Implementation plan on deep geothermal energy.pdf \(europa.eu\)](#) (Plán vykonávania v oblasti hlbínnej geotermálnej energie).

¹⁶ [SET Plan OCEAN ENERGY Implementation plan.pdf \(europa.eu\)](#) (Plán vykonávania v oblasti energie z oceánov v rámci plánu SET).

¹⁷ COM 2020) 741, 19.11.2020.

¹⁸ [Initiative for Global Leadership in Concentrated Solar Thermal Technologies \(europa.eu\)](#) (Iniciatíva pre globálne vedúce postavenie v oblasti koncentrovaných termosolárnych technológií).

¹⁹ https://research-and-innovation.ec.europa.eu/funding/funding-opportunities/funding-programmes-and-open-calls/horizon-2020_en.

²⁰ https://research-and-innovation.ec.europa.eu/funding/funding-opportunities/funding-programmes-and-open-calls/horizon-europe_en.

²¹ <https://cetpartnership.eu/>.

šesťkrát viac ako v rámci programu Horizont 2020. To poukazuje na potenciál plánu SET v oblasti využívania verejných finančných prostriedkov na podporu spoločných cieľov. Tieto spoločné činnosti s členskými štátmi sa vzájomne dopĺňajú s činnosťami financovanými z programu Horizont Európa v oblasti energetiky, najmä v rámci klastra 5 (oblasti klímy, energetiky a mobility) a klastra 4 (oblasti priemyslu a digitálnych technológií).

Cieľom revidovaného plánu SET bude umožniť EÚ stať sa svetovým lídrom vo vývoji inovatívnych technológií na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov a zvýšiť výrobnú kapacitu EÚ v oblasti technológií na výrobu čistej energie v súlade s ambíciami priemyselného plánu Zelenej dohody tak, aby sa odolným a konkurencieschopným spôsobom zdvojnásobil jej súčasný podiel energie z obnoviteľných zdrojov a do roku 2030 dosiahol aspoň 42,5 %, pričom inovatívne technológie na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov by mali predstavovať aspoň 5 % novej inštalovanej kapacity energie z obnoviteľných zdrojov.

Okrem toho sa v revidovanom pláne SET:

- rozšíria jeho činnosti o veternú energiu na pevnine a geotermálne technológie s nízkou teplotou (menej ako 125 °C) a strednou teplotou (125 – 225 °C), ktoré sa od začiatku plánu SET podstatne rozvinuli, ale stále si vyžadujú výskum a inovácie na udržanie konkurenčnej výhody EÚ,
- zriadi nová implementačná pracovná skupina pre vodík na vykonávanie strategického programu výskumu a inovácií v rámci pilotného projektu európskeho výskumného priestoru (EVP) v oblasti zeleného vodíka²² v súlade s partnerstvom pre čistý vodík a pracovným dokumentom útvarov Komisie o európskych opatreniach v oblasti výskumu a inovácií na podporu pilotného projektu EVP v oblasti zeleného vodíka²³,
- Nadviazať na prácu implementačných pracovných skupín pre fotovoltiku a koncentrovanú solárnu energiu v rámci plánu SET a vypracovať spoločný strategický program výskumu a inovácií v oblasti slnečnej energie²⁴, ktorý by zahŕňal fotovoltiku, koncentrovanú slnečnú energiu a nekonzentrovanú slnečnú energiu.

Priorita 2: Vytvorenie inteligentného energetického systému orientovaného na spotrebiteľa

V rámci tejto priority boli v pláne SET stanovené dve opatrenia, jedno zamerané na nové technológie a služby pre spotrebiteľov (opatrenie 3) a druhé na odolnosť a bezpečnosť energetických systémov (opatrenie 4). Táto priorita sa realizovala prostredníctvom troch

²² Expertné skupiny procesu agendy (2022), Strategický program výskumu a inovácií, Kľúčové zistenia a závery procesu agendy pre európsku iniciatívu v oblasti výskumu a inovácií pre zelený vodík, konečná verzia

(https://www.bmbf.de/bmbf/shareddocs/downloads/files/SRIA_green_hydrogen.pdfhttps://www.bmbf.de/bmbf/shareddocs/downloads/files/SRIA_green_hydrogen.pdf), https://www.bmbf.de/bmbf/shareddocs/downloads/files/SRIA_green_hydrogen.pdf.

²³ *Building a European Research Area for clean hydrogen - the role of EU research and innovation investments to deliver on the EU's Hydrogen Strategy* (Budovanie európskeho výskumného priestoru pre čistý vodík – úloha investícií EÚ do výskumu a inovácií pri plnení vodíkovej stratégie EÚ). SWD(2022) 15 final, 20.1.2022.

²⁴ Pozri Stratégiu EÚ v oblasti slnečnej energie, COM(2022) 221 final.

implementačných pracovných skupín pre energetické systémy²⁵, oblasti s pozitívnou energetickou bilanciou²⁶ a vysokonapäťový jednosmerný prúd²⁷.

Plán SET pomohol zosúladiť priority EÚ a vnútroštátne priority v oblasti výskumu a inovácií v oblasti **inteligentných a integrovaných energetických systémov** prostredníctvom implementačnej pracovnej skupiny pre energetické systémy a európskeho partnerstva v oblasti technológií a inovácií – inteligentných sietí pre energetickú transformáciu (ETIP SNET). Tá podporila prípravu a vykonávanie akčného plánu EÚ pre digitalizáciu energetického systému. V rámci plánu SET bol vypracovaný integrovaný prístup k **oblastiam s pozitívnou energetickou bilanciou**²⁸, ktorý zahŕňa technologické, priestorové, regulačné, finančné, právne, environmentálne, sociálne a hospodárske hľadisko. Spolupráca medzi iniciatívou spoločného programovania Mestská Európa, kľúčovými zainteresovanými stranami a Komisiou viedla k tomu, že partnerstvo pre Smerovanie mestskej transformácie bolo spolufinancované v rámci programu Horizont Európa.

Od roku 2021 sa v rámci plánu SET prikladá väčší význam vývoju a demonštrácii technológií jednosmerného prúdu (DC), počnúc **vysokonapäťovými technológiami jednosmerného prúdu** pre vysokovýkonné pripojenia na mori a na pevnine.

Revidovaný plán SET urýchlí vývoj inovatívnych a flexibilných riešení na optimalizáciu existujúcej siete, najmä reakcie na strane spotreby a uskladňovanie energie, ktorých využívanie podporí navrhovaná reforma štruktúry trhu s elektrinou²⁹. Tieto riešenia pomôžu zvýšiť podiel výroby elektriny z obnoviteľných zdrojov energie³⁰ integrovanej do siete tak, aby do roku 2030 dosiahol aspoň 65 %. Plán SET tiež urýchlí vývoj a využívanie inovatívnych technológií, ktoré zabezpečia bezpečnosť, stabilitu a kybernetickú odolnosť energetického systému, aby mu pomohli vyrovnáť sa s rastúcou pravdepodobnosťou výpadkov vyvolaných zmenou klímy a vonkajšími hrozbami spôsobenými človekom.

Pokiaľ ide o miestnu úroveň, nové riešenia vyplývajúce z revidovaného plánu SET podporia mestá pri urýchl'ovaní ich zelenej a digitálnej transformácie a prispejú k dosiahnutiu cieľa misie klimaticky neutrálnych a inteligentných miest³¹, ktorým je dosiahnuť do roku 2030 aspoň 100 klimaticky neutrálnych a inteligentných miest. Revidovaný plán SET rozšíri svoj rozsah pôsobnosti aj na technológie nízko- a strednonapäťového jednosmerného prúdu (LVDC a MVDC) s cieľom využiť výhody mikrosietí LVDC v budovách, priemyselných zariadeniach, dátových centrách a nabíjacích staniciach pre elektrické vozidlá. Tým sa zníži počet meničov (AC/DC a DC/AC) a zlepši sa materiálová a energetická účinnosť v tých aplikáciách, v ktorých väčšina elektrických zariadení pracuje na jednosmerný prúd.

²⁵ [SET Plan ENERGY SYSTEMS Implementation plan.pdf \(europa.eu\)](#) (Energetické systémy v rámci plánu SET, plán vykonávania).

²⁶ [Positive energy districts \(europa.eu\)](#) (Oblasti s pozitívnou energetickou bilanciou).

²⁷ https://setis.ec.europa.eu/system/files/2022-02/SETPlan_HVDC_DC_Tech_ImplementationPlan_Final.pdf.

²⁸ [Positive energy districts \(europa.eu\)](#) (Oblasti s pozitívnou energetickou bilanciou).

²⁹ COM(2023) 148 final.

³⁰ COM(2020) 562 final.

³¹ https://research-and-innovation.ec.europa.eu/funding/funding-opportunities/funding-programmes-and-open-calls/horizon-europe/eu-missions-horizon-europe/climate-neutral-and-smart-cities_en.

Priorita 3: Rozvoj a posilnenie energeticky účinných systémov

V rámci tejto priority sa opatrenia plánu SET zameriavajú na nové materiály a technológie v budovách³² (opatrenie 5) a energetickú účinnosť v priemysle³³ (opatrenie 6). Táto priorita sa realizovala prostredníctvom dvoch medzinárodných implementačných pracovných skupín pre energetickú účinnosť v budovách a v priemysle.

Implementačná pracovná skupina pre **energetickú účinnosť budov** v posledných rokoch uskutočnila stovky regionálnych, národných a celoeurópskych projektov výskumu a inovácií v odvetví stavebníctva. Plán realizácie implementačnej pracovnej skupiny pomohol určiť rozsah partnerstiev Built4People³⁴, prechodu na čistú energiu³⁵ a smerovanie mestskej transformácie³⁶ podporovaných programom Horizont Európa. Implementačná pracovná skupina takisto úzko spolupracuje s partnerstvom Processes4Planet³⁷.

S cieľom prispieť k zvýšeniu **energetickej účinnosti v priemysle** sa plán SET spočiatku zameriaval na dve odvetvia s vysokou energetickou náročnosťou (oceliarsky a chemický priemysel) a dve prierezné oblasti (systémová integrácia a vykurovanie a chladenie). Krajiny zapojené do tejto implementačnej pracovnej skupiny sa dohodli so zástupcami priemyslu a výskumných organizácií na spoločných prioritách a cieľoch v oblasti výskumu a inovácií, ktoré sa premietli do priorit financovania stanovených v pracovných programoch klastra 5 programu Horizont Európa³⁸. Implementačná pracovná skupina zároveň sprostredkovala dialóg medzi výrobcami ocele, čím prispela k vytvoreniu partnerstva pre výrobu čistej ocele.

V roku 2021 prijali aktéri plánu SET prísnejšie ciele v oblasti klímy a obehovosti a do činností plánu SET zahrnuli ďalšie dve priemyselné odvetvia (cement, celulózu a papier), čím pripravili pôdu pre väčšiu integráciu medzi priemyselnými odvetviami, výrobou energie z obnoviteľných zdrojov a technológiami skladovania.

V rámci revidovaného plánu SET sa budú vyvíjať inovatívne a nákladovo efektívne spôsoby, ktoré prispievajú k tomu, aby sa v rokoch 2020 až 2030 aspoň zdvojnásobila ročná miera obnovy budov a aby sa do roku 2030 všetky nové a do roku 2050 existujúce budovy stali budovami s nulovými emisiami v súlade s navrhovanou revíziou smernice o energetickej hospodárnosti budov³⁹. Jeho priority v oblasti výskumu a inovácií takisto prispievajú k zníženiu emisií skleníkových plynov v priemysle o 25 % do roku 2030⁴⁰ a pomôžu splniť orientačný cieľ týkajúci sa zvýšenia využívania energie z obnoviteľných zdrojov v priemyselnom odvetví do roku 2030

³² https://setis.ec.europa.eu/system/files/2021-02/set_plan_buildings_implementation_plan.pdf.

³³ [EE-in-industry_Implementation-Plan_Rev2021_Final-Endorsed.pdf](https://setis.ec.europa.eu/system/files/2021-02/EE-in-industry_Implementation-Plan_Rev2021_Final-Endorsed.pdf) (europa.eu).

³⁴ [Built4People \(ectp.org\)](https://built4people.eu/).

³⁵ <https://cetpartnership.eu/>.

³⁶ <https://dutpartnership.eu/>.

³⁷ <https://www.aspire2050.eu/p4planet/about-p4planet>.

³⁸ Napríklad v oblasti priemyselného riadenia tepla a chladu.

³⁹ COM(2021) 802 final.

⁴⁰ V porovnaní s rokom 2015 – COM(2020) 562 final.

o 1,6 %⁴¹. Priority plánu SET v oblasti energetickej účinnosti budú zosúladené a zamerané na celkové zníženie primárnej a konečnej spotreby energie⁴².

Revidovaný plán SET zároveň:

- rozšíri rozsah pôsobnosti implementačnej pracovnej skupiny pre energetickú účinnosť budov, aby sa tepelným čerpadlám venovala väčšia pozornosť, čím sa prispeje k rozšíreniu inovačných a výrobných kapacít EÚ pre tieto technológie, ktorých počet sa musí v odvetví stavebníctva zdvojnásobiť, aby sa v nasledujúcich piatich rokoch dosiahol celkový počet 10 miliónov kusov,
- rozšíri rozsah pôsobnosti implementačnej pracovnej skupiny pre energetickú účinnosť v priemysle a urýchliť vývoj, integráciu, testovanie a overovanie kľúčových technológií pre konkurencieschopné, klimaticky neutrálne a energeticky náročné odvetvia s nulovým znečisťovaním do roku 2030, a to na základe plánu priemyselných technológií ERA pre nízkouhlíkové technológie v energeticky náročných odvetviach a mapovania priemyselných demonštračných projektov.

Priorita 4: Diverzifikovať a posilniť možnosti využívania energie v udržateľnej doprave

V rámci tejto priority sa opatrenia plánu SET zamerali na zvýšenie konkurencieschopnosti EÚ v celosvetovom odvetví batérií pre elektromobilitu a stacionárne úložiská⁴³ (opatrenie 7) a obnoviteľných palív a bioenergie⁴⁴ (opatrenie 8), pričom sa vytvorili implementačné pracovné skupiny pre batérie a obnoviteľné palivá a bioenergiu.

V rámci plánu SET bola vytvorená iniciatíva Batteries Europe⁴⁵, ktorá združuje viac ako 700 zainteresovaných strán v európskom ekosystéme výskumu a inovácie v oblasti batérií s cieľom vytvoriť udržateľný a konkurencieschopný **hodnotový reťazec batérií** v Európe. To pripravilo pôdu pre partnerstvo BATT4EU, ktoré bolo spoločne naprogramované v rámci programu Horizont Európa⁴⁶. Činnosti v rámci plánu SET poskytli hlbší pohľad na prístup k hodnotovému reťazcu pre **obnoviteľné palivá a bioenergiu**, ktorý je v tejto oblasti mimoriadne dôležitý.

V rámci revidovaného plánu SET:

- sa podporí rozvoj a zavádzanie 100 % obnoviteľných, účinných a prepojených energetických a dopravných systémov s cieľom dosiahnuť ciele v oblasti výroby energie z obnoviteľných zdrojov do roku 2030 a 2050 a príslušné ciele v oblasti znižovania emisií podľa právnych predpisov EÚ v oblasti klímy, ako aj podľa

⁴¹ COM(2021) 557 final.

⁴² Smernica 2023/1791 z 13. septembra 2023 o energetickej efektívnosti a o zmene nariadenia 2023/955 (prepracované znenie).

⁴³ https://setis.ec.europa.eu/system/files/2021-05/set_plan_batteries_implementation_plan.pdf.

⁴⁴ https://setis.ec.europa.eu/system/files/2021-07/setplan_bioenergy_implementationplan.pdf.

⁴⁵ Batteries Europe je technologická a inovačná platforma, ktorá je súčasťou [Európskej aliancie pre batérie](#).

⁴⁶ <https://bepassociation.eu/>.

nariadenia RefuelEU o palivách v leteckej doprave⁴⁷ a nariadenia FuelEU o palivách v námornej doprave⁴⁸,

- sa posilní európsky hodnotový reťazec výroby batérií vrátane domáceho získavania surovín a moderných materiálov, ako aj opätovnej použiteľnosti a recyklovateľnosti s cieľom dosiahnuť do roku 2030 sebestačnosť,
- sa bude pokračovať v spolupráci s iniciatívou Batteries Europe s cieľom podporiť monitorovanie hodnotového reťazca batérií,
- sa budú riešiť inovatívne technológie skladovania nad rámec elektrochemických batérií.

Priorita 5: Podpora ambícií v oblasti zachytávania, využívania a ukladania oxidu uhličitého

V rámci tejto priority sa opatrenie 9 plánu SET zameralo na zachytávanie a ukladanie oxidu uhličitého a na zachytávanie a využívanie oxidu uhličitého⁴⁹.

Plán SET bol veľmi úspešný pri mobilizácii väčšieho počtu krajín a zainteresovaných strán s cieľom spolupracovať v oblasti zachytávania, využívania a ukladania oxidu uhličitého. Výsledná výmena poznatkov a zvýšená efektívnosť bola prínosom pre demonštračné a plnohodnotné projekty, napríklad v cementárskom priemysle⁵⁰. Výsledky dosiahnuté v rámci tohto opatrenia slúžia ako referencia pre ďalšie rýchle zavádzanie zachytávania, ukladania a využívania oxidu uhličitého, ako sa uvádza v akte o emisne neutrálnom priemysle.

V revidovanom pláne SET sa zosúladiť ciele a činnosti s novým prostredím politiky v oblasti energetiky a klímy, najmä s aktom o emisne neutrálnom priemysle a priemyselným pilierom oznámenia o udržateľných uhlíkových cykloch, ako aj s pripravovanou stratégiou EÚ pre zachytávanie, využívanie a ukladanie oxidu uhličitého. V záujme maximalizácie svojho vplyvu musí revidovaný plán SET podporovať koordinovanú verejno-súkromnú činnosť zameranú na vypracovanie obchodných prípadov a modelov spolupráce pre vznikajúce hodnotové reťazce zachytávania, ukladania alebo využívania oxidu uhličitého (vrátane predkonkurenčného hodnotenia možností ukladania na regionálnej a vnútroštátnej úrovni) na podporu hospodárskej prevádzky aspoň 50 miliónov ton ročnej kapacity vtláčania CO₂ do roku 2030, a to v slaných zvodnených vrstvách, ako aj vo vyčerpaných uhl'ovodíkových ložiskách v EÚ.

Priorita 6: Zachovanie a posilnenie bezpečnosti pri využívaní jadrovej energie

V rámci tejto priority sa opatrenia plánu SET zamerali na jadrovú bezpečnosť počas prevádzky a vyradovania z prevádzky (opatrenie 10) so súvisiacim pracovným okruhom⁵¹.

V rámci plánu SET sa vytvorila platforma pre dialóg s členskými štátmi, ktoré využívajú alebo chcú využívať jadrové technológie vo svojom energetickom mixe alebo v iných aplikáciách

⁴⁷ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/sk/ALL/?uri=CELEX%3A52021PC0561>.

⁴⁸ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/PE-26-2023-INIT/sk/pdf>.

⁴⁹ https://setis.ec.europa.eu/system/files/2021-04/set_plan_ccus_implementation_plan.pdf.

⁵⁰ <https://www.leilac.com/project-leilac-2/>.

⁵¹ https://setis.ec.europa.eu/implementing-actions/nuclear-safety_en#documents.

(napr. v nukleárnej medicíne⁵²). Spolupráca v rámci plánu SET viedla aj k spoločnému programu EERA o jadrových materiáloch⁵³, ktorého cieľom je zlepšiť bezpečnosť a účinnosť zariadení, ako aj kvalifikáciu pre pokročilé systémy jadrového štiepenia a jadrovej syntézy. V rámci plánu SET sa podporovali aj prebiehajúce a plánované partnerstvá spolufinancované z európskych zdrojov⁵⁴.

V revidovanom pláne SET sa podporí zachovanie a posilnenie bezpečnosti jadrovej energie, pričom sa zohľadní aj deklarovaná ambícia 14 členských štátov⁵⁵ (Jadrová aliancia⁵⁶) zabezpečiť do roku 2050 v EÚ až 150 GW kapacity výroby elektrickej energie (zo súčasných približne 100 GW). Očakáva sa, že na tento účel bude potrebné vybudovať najmenej 30 – 45 nových veľkých reaktorov a malých modulárnych reaktorov.

V revidovanom pláne SET sa bude klásť väčší dôraz na bezpečnosť malých modulárnych reaktorov, diverzifikáciu dodávateľského reťazca, priemyselné centrá a podporu rozvoja centier excelentnosti, kompetencií a dostupnosti výskumných infraštruktúr svetovej úrovne.

3. PRISPÔSOBENIE PLÁNU SET NOVÝM AMBÍCIÁM V OBLASTI ENERGETIKY A KLÍMY: RIEŠENIE PRIEREZOVÝCH OTÁZOK

Revidované priority, opatrenia a implementačné pracovné skupiny v rámci plánu SET by mali byť doplnené o nové priority týkajúce sa prierezových otázok s cieľom urýchliť vývoj a zavádzanie čistých a účinných technológií výroby energie⁵⁷. V rámci revidovaného plánu SET sa vytvoria pracovné skupiny, ktoré sa budú zaoberať týmito prierezovými otázkami:

Digitalizácia je kľúčom k energetickej transformácii, pretože môže zlepšiť výkonnosť mnohých častí energetického systému a znížiť náklady na výskum a experimenty prostredníctvom virtualizácie⁵⁸. Dôležité bude zabezpečiť, aby inteligentnejšie zariadenia mohli ľahko komunikovať a poskytovať flexibilitu pri vyrovnávaní ponuky a dopytu v našom energetickom systéme, čím sa uľahčí integrácia decentralizovaných obnoviteľných zdrojov energie a zníži ich obmedzovanie. Digitalizácia bude kľúčom k podpore flexibility, ktorú energeticky náročné odvetvia potrebujú, aby mohli reagovať na výzvy, ako je elektrifikácia alebo výkyvy v dodávke energie. Digitálne riešenia môžu takisto posilniť integráciu trhu a posilniť postavenie spotrebiteľov v procese energetickej transformácie.

⁵² [SAMIRA Action Plan \(europa.eu\)](#) (Akčný plán SAMIRA).

⁵³ <http://www.eera-jpnm.eu/>.

⁵⁴ Nakladanie s rádioaktívnym odpadom, geologické ukladanie a vyradovanie z prevádzky (EURAD); jadrové materiály na zvýšenie bezpečnosti a účinnosti elektrární a kvalifikácia pre pokročilé systémy jadrového štiepenia a jadrovej syntézy; radiačná ochrana (PIANOFORTE), ktorá zároveň podporuje vykonávanie strategického programu pre aplikácie ionizujúceho žiarenia v medicíne; výskum jadrovej syntézy v rámci projektu EUROfusion.

⁵⁵ Belgicko, Bulharsko, Česká republika, Estónsko, Fínsko, Francúzsko, Holandsko, Chorvátsko, Maďarsko, Poľsko, Rumunsko, Slovinsko, Slovensko, Švédsko.

⁵⁶ https://www.ecologie.gouv.fr/sites/default/files/nuclear%20alliance%20statement_VEN.pdf.

⁵⁷ Európska komisia, Generálne riaditeľstvo pre výskum a inováciu, záverečná správa o priebežnom hodnotení plánu SET, Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie, 2022.

<https://data.europa.eu/doi/10.2777/939719><https://data.europa.eu/doi/10.2777/939719>.

<https://data.europa.eu/doi/10.2777/939719>.

⁵⁸ COM(2022) 552 final, Digitalizácia energetického systému – akčný plán EÚ.

V revidovanom pláne SET sa podporí užšia spolupráca medzi digitálnymi a energetickými oblasťami v rámci celých strategických technologických hodnotových reťazcov v programoch EÚ a vnútroštátnych programoch výskumu a inovácie. Ako bolo oznámené v akčnom pláne EÚ pre digitalizáciu energetického systému, Komisia vytvorí platformu „Zhromaždenie inovátorov v odvetviach energetiky a digitálnych technológií z celej EÚ“ (ďalej len „GEDI-EU“) na spoluprácu medzi zainteresovanými stranami plánu SET a európskymi centrami digitálnych inovácií a testovacími a experimentálnymi zariadeniami v oblasti umelej inteligencie (AI TEF) zriadenými v rámci programu digitálna Európa, ktoré sa zameriavajú na energetiku.

Okrem toho bude komunita v rámci plánu SET pomáhať Komisii pri príprave politických iniciatív týkajúcich sa digitálnej a udržateľnej transformácie energetického systému EÚ.

Je potrebné rešpektovať možnosti našej planéty zlepšením **obehovosti** (recyklovateľnosti a opätovnej použiteľnosti) a účinnosti **materiálov** pre čistú energiu a iných nízkouhlíkových technológií a infraštruktúr prostredníctvom prístupu založeného na životnom cykle (napr. vývojom moderných udržateľných materiálov a znížením spotreby materiálov/vody vo výrobných procesoch) a väčšími investíciami do výskumu v oblasti náhrady materiálov s cieľom zabezpečiť odolnosť európskych dodávateľských reťazcov v oblasti čistej energie. V akčnom pláne pre obehové hospodárstvo sa navrhuje posilniť úlohu cieľov obehového hospodárstva v budúcich revíziách národných plánov v oblasti energetiky a klímy a zároveň poukázať na možnosti podpory v rámci pravidiel štátnej pomoci pre rozvoj a zavádzanie technológií čistej energie a prípadne v rámci iných politík v oblasti klímy.

V revidovanom pláne SET sa podporia zásady obehového hospodárstva začlenením obnovy, recyklácie a náhrady kritických surovín do výskumu, vývoja a výroby technológií čistej energie.

Je potrebné rešpektovať **spoločenské potreby**, aby sa zabezpečil spravodlivý, férový a spoločensky prijateľný prechod pre všetkých ako prostriedok na uľahčenie vývoja a zavádzania nízkouhlíkových energetických technológií a infraštruktúr (napr. prostredníctvom lepšieho pochopenia obáv verejnosti, ako je energetická chudoba alebo vznikajúce problémy súvisiace so zdravím a bezpečnosťou pracovníkov na „zelených“ pracovných miestach, a ich väčšieho zapojenia a účasti).

V revidovanom pláne SET sa bude presadzovať prístup zameraný na používateľa, pričom sa do všetkých opatrení začlenia otázky ako zdravie, rodová rovnosť, bezpečnosť, ochrana, prístupnosť, cenová dostupnosť, ako aj potreby spotrebiteľov vo vyššom veku alebo spotrebiteľov so zdravotným postihnutím.

Mimoriadny význam pre uspokojenie potrieb pracovnej sily v rámci nového energetického a spoločenského modelu má **zlepšenie zručností a rekvalifikácia** pracovnej sily. Investície a reformy v oblasti zelených zručností a pracovných miest do svojich národných plánov

obnovy a odolnosti, ktoré spolu predstavujú približne 1,5 miliardy EUR⁵⁹, doteraz zahrnulo 14 členských štátov⁶⁰. Ďalšie zdroje na podporu zelených zručností a pracovných miest sú vyčlenené z Európskeho sociálneho fondu plus (ESF+, 5,8 mld. EUR) a Mechanizmu spravodlivej transformácie (3 mld. EUR). Prostriedky z ESF+ sú doplnené o investície vynakladané Európskym fondom regionálneho rozvoja (EFRR) smerujúce do zručností, vzdelávania a odbornej prípravy, ako aj infraštruktúry (1,8 miliardy EUR). V rámci programu Horizont Európa sa poskytuje cieľná podpora Európskej vodíkovej akadémii, ktorá združuje širokú skupinu univerzít a inštitúcií. V rámci Programu pre jednotný trh sa poskytuje podpora Akadémii pre slnečnú energiu. Okrem toho Európsky inovačný a technologický inštitút (EIT) a jeho znalostné a inovačné spoločenstvá, ktoré pôsobia v rôznych oblastiach, ako je energetika, suroviny a klíma, ponúkajú širokú škálu programov vzdelávania a odbornej prípravy so silným podnikateľským a inovačným prvkom. Väčšina týchto programov je už k dispozícii v rámci platformy EIT Campus⁶¹ a prispieva k rozvoju talentov v oblasti špičkových technológií⁶².

Napriek týmto finančným prostriedkom, ktoré sú k dispozícii na európskej úrovni, musia byť investície do zručností financované najmä z iných verejných a súkromných investícií, pričom súčasné financovanie je na uspokojenie potrieb nedostatočné.

Komisia dôrazne vyzýva krajiny zapojené do plánu SET, aby sa zapojili do nového rozsiahleho partnerstva EÚ v oblasti zručností pre energiu z obnoviteľných zdrojov na pevnine v rámci Paktu o zručnostiach a aby zvažili možnosti financovania z programov ESF+, EFRR a Fondu na spravodlivú transformáciu, ak je to relevantné a v súlade s cieľmi programov.

V revidovanom pláne SET sa podporia európske akadémie pre emisne neutrálny priemysel, ktoré boli oznámené v akte o emisne neutrálnom priemysle⁶³, a to na základe skúseností Európskej akadémie pre batérie⁶⁴. Cieľom každej akadémie bude počas prvých troch rokov vyškoliť 100 000 účastníkov.

V záujme podpory obnovy Európy a zvýšenia jej konkurencieschopnosti a celosvetového vedúceho postavenia v oblasti technológií musia činnosti v rámci plánu SET **urýchliť uvádzanie výsledkov výskumu a inovácií na trh**. To znamená, že do vývoja technológií sa zakomponujú priemyselné procesy, výrobné potreby a ich náklady. Aby sa uvádzanie na trh urýchlilo, inovátori a vývojári technológií by mali mať možnosť efektívne a rýchlo otestovať výrobný potenciál svojho výrobku v profesionálnej a dostupnej technologickej infraštruktúre a získať záznam o predbežnej certifikácii a posúdenie životného cyklu. To pomôže potenciálnym investorom prijímať informované rozhodnutia na základe výrobného potenciálu

⁵⁹ Číselné údaje k 18. augustu 2023. Sú založené na metodike označovania podľa pilierov, ktorá sa uplatňuje v hodnotiacej tabuľke obnovy a odolnosti, a zahŕňa opatrenia pridelené oblasti politiky „ekologické zručnosti a pracovné miesta“ ako primárna alebo sekundárna oblasť politiky.

⁶⁰ Grécko, Španielsko, Francúzsko, Chorvátsko, Portugalsko, Slovinsko, Írsko, Estónsko, Litva, Rumunsko, Holandsko, Cyprus, Fínsko a Dánsko.

⁶¹ <https://eit-campus.eu/>.

⁶² <https://www.eitdeeptechtalent.eu/>.

⁶³ Napr. slnečné fotovoltaické a slnečné tepelné technológie, technológie na výrobu obnoviteľného vodíka a suroviny.

⁶⁴ Európsku akadémiu pre batérie prevádzkuje InnoEnergy, znalostné a inovačné spoločenstvo Európskeho inovačného a technologického inštitútu (EIT).

a dodržiavania existujúcich predpisov. Regulačné sandboxy navrhnuté v akte o emisne neutrálnom priemysle budú po svojom zriadení významnou podporou pre inovátorov, vývojárov aj investorov. Aj nástroj na obnovu a odolnosť je v tejto oblasti podporným nástrojom, v rámci ktorého boli do národných plánov obnovy a odolnosti zahrnuté opatrenia vo výške 15 miliárd EUR, ktoré sa týkajú výskumu a inovácií zameraných na zmiernenie zmeny klímy, adaptáciu na túto zmenu a obehové hospodárstvo.

V rámci revidovaného plánu SET sa budú vymieňať osvedčené postupy v regulačných otázkach, a to v úzkej spolupráci s platformou Emisne neutrálna Európa, v ktorej by tento plán mal byť zastúpený. Určí potreby a uskutočniteľnosť technologických infraštruktúr v EÚ s prepojením na európsky prístup k technologickým infraštruktúram v rámci politického programu európskeho výskumného priestoru.

V revidovanom pláne SET sa vytvoria silné prepojenia medzi európskymi platformami pre technológie a inovácie a priemyselnými alianciami (Európska aliancia pre batérie, Európska aliancia pre čistý vodík a Aliancia pre slnečný fotovoltický priemysel) s cieľom podporiť rozvoj životaschopných investičných projektov a výrobných kapacít v oblasti technológií čistej energie v EÚ a odstrániť trhové, regulačné, infraštruktúrne a technologické prekážky brániace ich rozsiahlemu využívaniu.

Revidovaným plánom SET by sa mal **zlepšiť prístup k financovaniu, najmä s cieľom rozšíriť inovácie**. V roku 2021 EÚ vynaložila na výskum a inovácie 328 miliárd EUR, čo predstavuje 2,26 % HDP⁶⁵. Tento pomer bol výrazne nižší ako v prípade Japonska (3,26 %) aj USA (3,45 %). Je zrejmé, že je potrebné ešte zintenzívniť úsilie, aby sa dosiahol cieľ verejných a súkromných výdavkov EÚ vo výške 3 % HDP⁶⁶. Hoci väčšina členských štátov zvýšila svoje verejné investície do výskumu a inovácií v rámci priorít energetickej únie, v pomere k HDP boli tieto investície v roku 2021 nižšie ako pred rokom 2016. Pokiaľ ide o súkromné investície, boli proporcionálne nižšie ako v prípade hlavných konkurenčných ekonomík, ako sú Čína, Japonsko a Južná Kórea. EÚ sa s 19 % celosvetových investícií rizikového kapitálu do firiem v oblasti technológií čistej energie v roku 2022 umiestnila na treťom mieste, za USA a Čínou⁶⁷.

Zdôrazňuje sa tým potreba využiť celú škálu verejných finančných nástrojov EÚ (ako sú granty, pôžičky a kvázi vlastný kapitál) vrátane novej platformy Strategické technológie pre Európu⁶⁸ na získanie súkromného kapitálu (napr. z investičných fondov, bánk a dôchodkových fondov) pre priority plánu SET s cieľom maximalizovať objem, kvalitu a vplyv investícií do výskumu a inovácií a urýchliť ich zavádzanie. Treba čo najlepšie využiť nástroje, ktoré preklenú medzeru medzi investíciami verejného a súkromného sektora, ako napríklad produkt zelenej transformácie a spoločný kapitálový produkt v rámci Programu InvestEU⁶⁹ a Breakthrough Energy Catalyst⁷⁰. Európske platformy pre technológie a inovácie v rámci plánu SET majú dobré predpoklady na identifikáciu potenciálnych prekážok a odporúčanie možných riešení, ako takéto súkromné a verejné investície využiť.

⁶⁵ Zdroj: Eurostat.

⁶⁶ Závery Európskej Rady z 23. marca 2023, [pdf \(europa.eu\)](https://europa.eu).

⁶⁷ Zdroj: Správa o pokroku v oblasti konkurencieschopnosti, 2022.

⁶⁸ https://commission.europa.eu/system/files/2023-06/COM_2023_335_1_EN_ACT_part1_v11.pdf.

⁶⁹ [Fond InvestEU \(europa.eu\)](https://europa.eu).

⁷⁰ <https://breakthroughenergy.org/our-work/catalyst/>.

Rozsah pôsobnosti a činnosti plánu SET sa do veľkej miery zhodujú s Inovačným fondom, ktorý je kľúčovým nástrojom EÚ na financovanie zavádzania nízkouhlíkových technológií v oblasti výroby energie z obnoviteľných zdrojov, skladovania energie, zachytávania, využívania a ukladania oxidu uhličitého, energeticky náročných priemyselných odvetví, emisne neutrálnej mobility a budov. Medzi činnosťami plánu SET a Inovačného fondu by sa mali hľadať synergie a komplementárnosť. V tejto súvislosti sa začiatkom roka 2024 spustia koordinačné opatrenia financované z klastrov 4 a 5 programu Horizont Európa v hlavných oblastiach Inovačného fondu.

Partnerstvo prechodu na čistú energiu bude mať zásadný význam pre rozšírený rozsah pôsobnosti revidovaného plánu SET, keďže bude podporovať prepojenia medzi nástrojmi financovania a zlepšovať prístup na trh s technológiami čistej energie. Európska aliancia pre energetický výskum bude dopĺňať prácu partnerstva organizovaním spoločných programov medzi výskumnými ústavmi a akademickou obcou.

Aktéri zapojení do revidovaného plánu SET by sa mali zamerať na zabezpečenie väčšej finančnej podpory pre Partnerstvo pre prechod na čistú energiu spolufinancované v rámci programu Horizont Európa, aby podporili silnejšie ambície vrátane intenzívnejšej spolupráce medzi európskymi platformami pre technológie a inovácie v rámci ich fóra⁷¹. Medzi činnosťami plánu SET a Inovačného fondu by sa mali hľadať synergie a komplementárnosť.

Komisia vyzýva krajiny zapojené do plánu SET, aby zvýšili svoje úsilie vynakladať 3 % HDP na výskum a inovácie a aby podporovali rozširovanie inovácií.

4. RIADENIE, MONITOROVANIE A PODÁVANIE SPRÁV

V rámci plánu SET bude potrebné obnoviť jeho model riadenia, aby sa dosiahli ciele Európskej zelenej dohody, plánu REPowerEU a Priemyselného plánu Zelenej dohody. Komisia preto navrhuje zvýšiť legitímnosť riadiacej skupiny plánu SET tým, že ju povýši na skupinu expertov, prípadne na podskupinu v rámci Európskeho výskumného priestoru, a rozšíri jej mandát na poskytovanie strategických pokynov pre rozvoj a vykonávanie plánu SET. Zároveň navrhuje vytvoriť špecializované, časovo ohraničené pracovné skupiny na začlenenie prierezových otázok do práce na pláne SET a na posilnenie medzisektorovej spolupráce medzi implementačnými pracovnými skupinami pre plán SET. Komisia bude podporovať zapojenie všetkých krajín zapojených do plánu SET do tejto skupiny expertov a ich činnosť by sa mala koordinovať so zástupcami členských štátov EÚ a pridružených krajín v rámci programu Horizont Európa.

Prostredníctvom informačného systému plánu SET (SETIS) bude Komisia systematicky monitorovať a podávať správy o pokroku a dosiahnutých výsledkoch revidovaného plánu SET a prostredníctvom kľúčových ukazovateľov výkonnosti mapovať vývoj v európskom prostredí výskumu a inovácií. Tieto informácie budú súčasťou výročných správ o energetickej únii a budú sa zverejňovať na výročných konferenciách o pláne SET. Týmito informáciami sa

⁷¹ Fórum európskych platformiem pre technológie a inovácie rozvíja a udržiava pravidelný, nepretržitý a štruktúrovaný dialóg medzi 11 takýmito platformami.

podporí aj zavádzanie inovatívnych technológií obnoviteľných zdrojov energie v členských štátoch podľa revidovanej smernice o energii z obnoviteľných zdrojov⁷².

Plán SET má zásadný význam z hľadiska dosiahnutia piateho rozmeru energetickej únie (výskum, inovácie a konkurencieschopnosť)⁷³. Členské štáty by preto mali do svojich národných energetických a klimatických plánov zahrnúť národné ciele vyplývajúce z plánu SET, ako aj činnosti v oblasti výskumu a inovácií, vrátane preskúmania synergií medzi inými príslušnými vnútroštátnymi fondmi a činnosťami⁷⁴. V národných energetických a klimatických plánoch by sa mala posúdiť aj primeranosť vnútroštátneho financovania činností v oblasti výskumu a inovácií. Komisia posúdi túto časť národných energetických a klimatických plánov vrátane správ o pokroku a ich aktualizácií, čo sa premietne do jej celkového hodnotenia dosiahnutých výsledkov plánu SET. Komisia ďalej vyzýva členské štáty, aby posilnili spoluprácu na vnútroštátnej úrovni medzi komunitou, ktorá sa zaoberá plánom SET, a aktérmi zodpovednými za národné energetické a klimatické plány.

Na európskej úrovni bude nový plán SET zohrávať väčšiu úlohu pri vypracúvaní výročných správ o pokroku v oblasti konkurencieschopnosti technológií čistej energie, čo predstavuje ďalší nástroj energetickej únie. Tieto výročné správy Komisie Európskemu parlamentu a Rade sú preto dôležitým spôsobom výmeny informácií o vykonávaní plánu SET.

Plán SET by sa mal stať aj hlavným nástrojom na podporu výskumu čistej energie v európskom výskumnom priestore, najmä pokiaľ ide o prierezové otázky, ako sú zručnosti, obehový charakter, prístup na trh, digitalizácia a sociálne požiadavky. Komisia zabezpečí každoročnú výmenu informácií medzi plánom SET a fórom EVP s cieľom posúdiť vzájomné úspechy a zosúladiť činnosti. Komisia zároveň posilní výmeny medzi riadiacou skupinou plánu SET a zástupcami vlád v rámci energetickej únie.

Plán SET by mal zohrávať významnú úlohu pri informovaní o vývoji a vykonávaní príslušných energetických a výskumných stratégií a právnych predpisov EÚ, najmä aktu o emisie neutrálnom priemysle. V rámci plánu SET by sa mali pravidelne podávať správy o dosiahnutých výsledkoch príslušným výborom Európskeho parlamentu a pracovným skupinám Rady. Vyššia úroveň politickej podpory a záväzku voči plánu SET zabezpečí lepšiu súdržnosť medzi rôznymi vnútroštátnymi opatreniami a zmobilizuje a zvýši investície do výskumu, vývoja a zavádzania technológií čistej energie vo verejnom aj súkromnom sektore.

5. ZÁVERY

Komisia uznáva prínos plánu SET k cieľom EÚ v oblasti klímy a energetiky, ako aj jeho potenciál prispieť k posilneniu priemyselnej konkurencieschopnosti a odolnosti európskych dodávateľských reťazcov, a to posilnením spolupráce medzi zúčastnenými krajinami, priemyslom a výskumnými ústavmi.

⁷² Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 z 11. decembra 2018 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov (prepracované znenie) (Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 82).

⁷³ Nariadenie (EÚ) 2018/1999. Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1999 z 11. decembra 2018 o riadení energetickej únie a opatrení v oblasti klímy, ktorým sa menia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 663/2009 a (ES) č. 715/2009, smernice Európskeho parlamentu a Rady 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EÚ, 2012/27/EÚ a 2013/30/EÚ, smernice Rady 2009/119/ES a (EÚ) 2015/652 a ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 525/2013 (Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 1).

⁷⁴ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:52022XC1229\(02\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:52022XC1229(02)).

Ak má však plán SET ešte viac prispieť k cieľom Európskej zelenej dohody, plánu REPowerEU a Priemyselného plánu Zelenej dohody, a tým urýchliť prechod na čistú energiu a zvýšiť konkurencieschopnosť EÚ, je potrebné revidovať jeho ciele, riadiacu štruktúru a implementačné pracovné skupiny.

Komisia bude preto úzko spolupracovať s krajinami zapojenými do plánu SET, riadiacou skupinou plánu SET a ďalšími príslušnými zainteresovanými stranami, v prípade potreby aj s novými aktérmi a pracovnými skupinami, s cieľom vypracovať a realizovať nové opatrenia a ciele.

Komisia vyzýva všetky zúčastnené krajiny, aby posilnili svoju účasť a zvýšili svoje úsilie pri podpore výskumu a inovácií v oblasti inovatívnych riešení čistej energie a pri ich vývoji a zavádzaní a aby ďalej prispievali k financovaniu a realizácii iniciatív plánu SET prostredníctvom spoločného programového prístupu.

Komisia vyzýva Radu a Parlament, aby odsúhlasili posilnenie plánu SET, ako sa uvádza v tomto oznámení.